

NVWV: Graslandkompas!

Agnes van den Pol-van Dasselaar

Leeuwarden, 16 november 2017

AERES
HOGESCHOOL
DRONTEN

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Grasland

Waarde van gras

Voer met hoge voederkwaliteit

Ruwvoer is de belangrijkste bron van voedsel voor herkauwers

Graslanden vormen een belangrijk deel van het landschap

Efficient gewas dat zich makkelijk aanpast

Grote diversiteit in soorten

Biodiversiteit

Koolstofopslag

Waarde van gras

Animal Task Force, White paper (2013)

“Gras en op gras gebaseerde veehouderijsystemen zorgen ervoor dat herkauwers eiwitten van hoge kwaliteit kunnen produceren voor menselijke consumptie van bronnen die niet zelf direct door de mens genuttigd kunnen worden. Verder dragen op gras gebaseerde veehouderijsystemen bij aan een schoon en diervriendelijk imago van de veehouderij, en worden open landschappen met weidende herkauwers hoog gewaardeerd door de maatschappij.”

Dry matter yield per ha

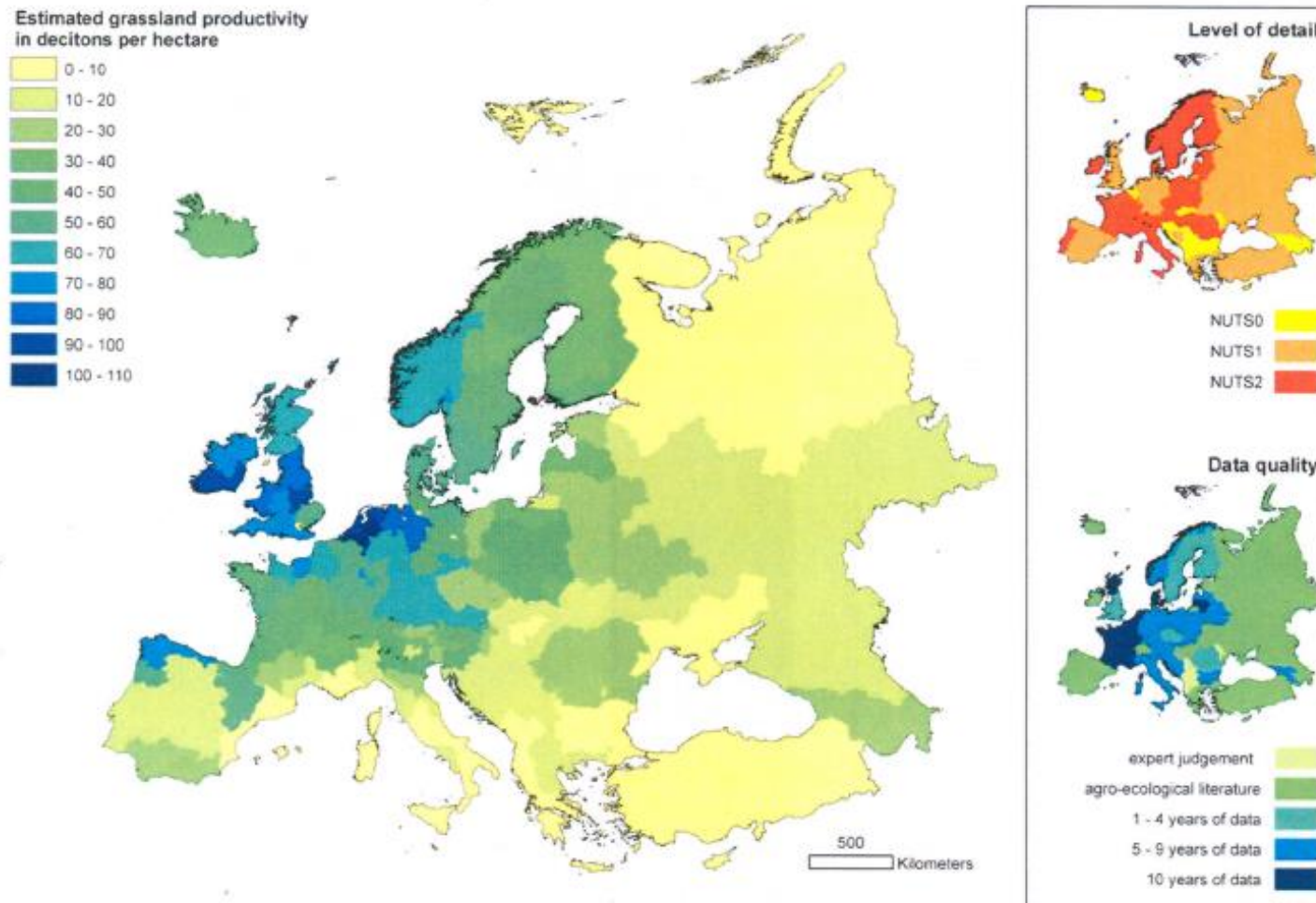

Fig. 2. Spatial distribution of grassland productivity (dt ha^{-1}) in Europe. NUTS, Nomenclature of Territorial Units for Statistics.

Smit *et al.*, 2008

Kijken met een
weide blik

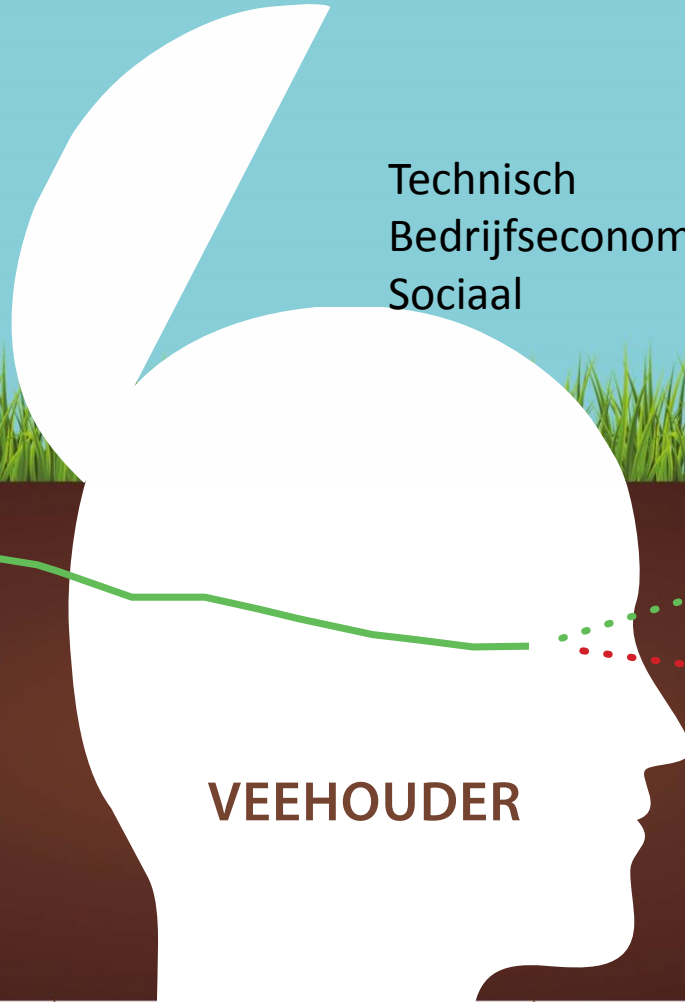
Technisch
Bedrijfseconomisch
Sociaal

PERCENTAGE
WEIDENDE
KOEIEN

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

1995 2000 2005 2010 2015 2020 2025

VEEHOUDER

Kijken met een
weide blik

MEER MELK UIT GRAS

MEER GELD MET MINDER WERK

MIND-SET VEEHOUDER

PERCENTAGE
WEIDENDE
KOEIEN

100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0

1995

2000

2005

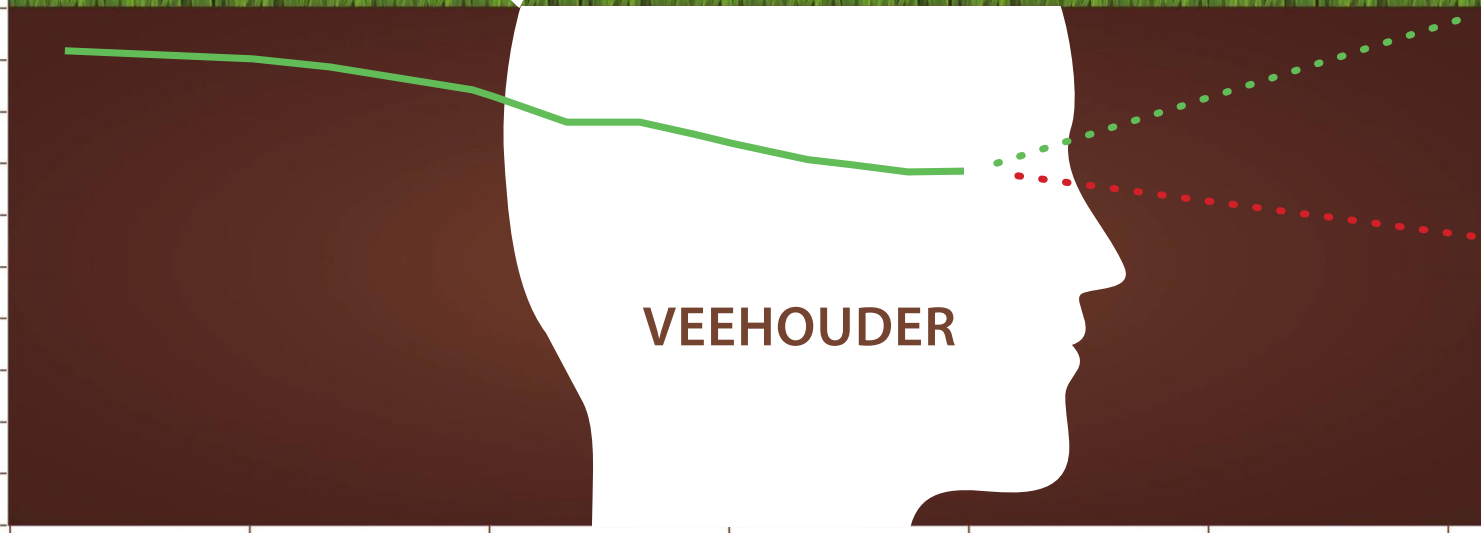
2010

2015

2020

2025

VEEHOUDER

Grasland

Om te kunnen weiden is grasland nodig!

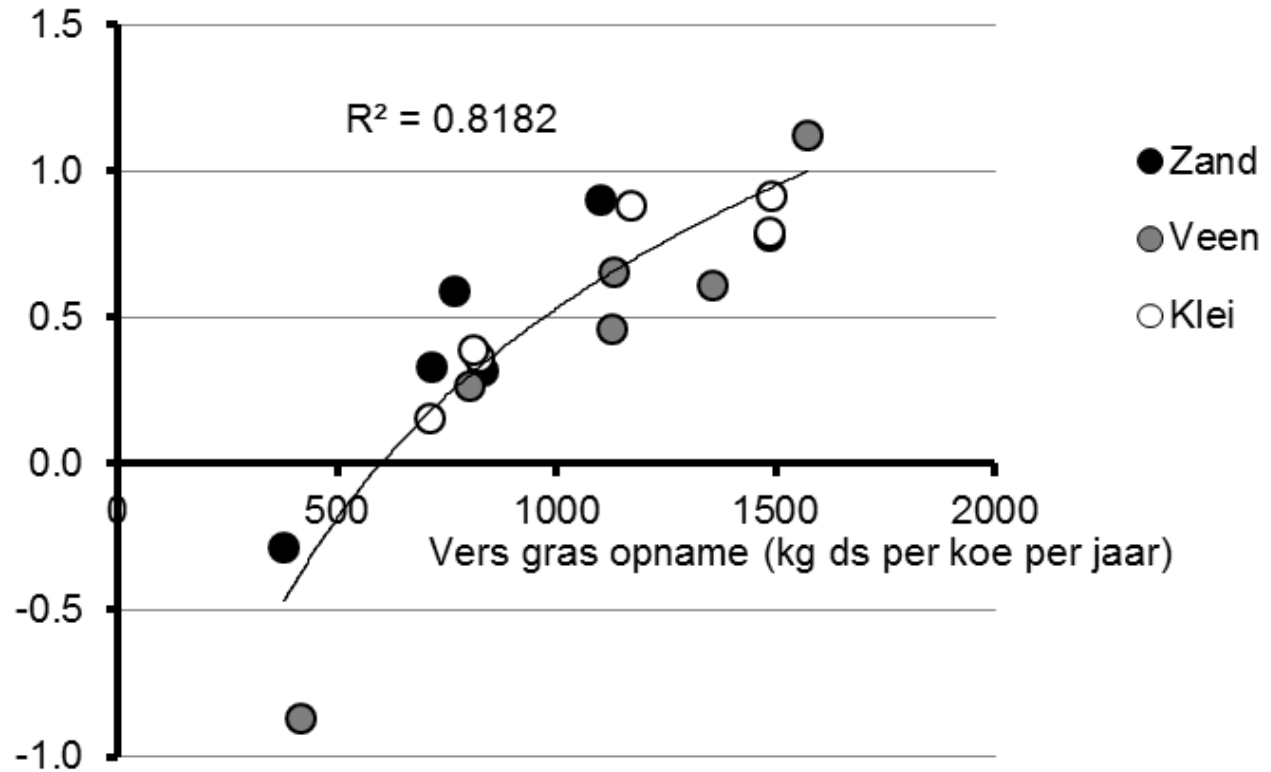
CBS

- 1.800.000 ha landbouwgrond
- 1.000.000 ha grasland
  - 75% permanent
  - 25% tijdelijk
- 200.000 ha snijmaïs

Elke hap gras die de koe vreet, levert geld op

Verschil inkomen
weiden ten opzichte
van opstallen
(€/100 kg melk)

Van den Pol-van Dasselaar et al., 2013;
zonder weidepremie

Kompas

- <https://www.youtube.com/watch?v=LZA1vEGz14Q>

Lessen voor graslandkompas

Verandering komt niet vanzelf

Heldere richtlijnen helpen

Samen sterk

Sinds
1961

Nederlands-Vlaamse vereniging voor Weide- en Voederbouw (NVVV)

Ochtendprogramma

Cor Kwakernaak: Graslandkompas

Windrichtingen Graslandkompas door studenten Van Hall Larenstein en Aeres Hogeschool Dronten

- Bodem Rodi Belt & Diederik Vinke (Aeres)
- Bemesting Jan Bakker (Van Hall)
- Grasmatt Jan Bakker (Van Hall)
- Beweiding Karlien Huisman (Aeres)
- Voederwinning Hessel Heida (Van Hall)
- Conservering Hessel Heida (Van Hall)

Koos Verloop: Reflectie op toolontwikkeling

Uitreiking NVVV scriptieprijs!